

Skandinaviens Stjerne

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandhed, Kundskab, Dyd og Tro forenet.

Nummer 18

15. September 1912

62. Aargang

Templer far og nu.

En Oversigt over Tempelbygningens Historie af Apostle James E. Talmage i »The House of the Lord«.

Ordet „Tempel“ har, baade med Hensyn til Oprindelse og efter almindelig Sprogbrug, naar det benyttes i bogstavelig Bethydning, en særlig og begrændset Mening. Ved et Tempel har man altid forstaet en Blads eller Bygning, der var indviet til højtidelig Gudstjeneste og af virkelig eller indbildt Hellighed. En mere begrændset Bethydning betegner Ordet en Bygning, der udelukkende er bestemt til hellige Ceremonier og Handlinger.

Det latinske Templum var ensbetydende med det hebraiske Beth Elohim og betød: Guddommens Opholdssted. Naar det blev benyttet som Betegnelse for det Sted, hvor Gudstjenesten forrettedes, betød det dersor Herrens Hus.

I Forbindelse hermed er det interessant at lægge Mærke til Betydningen af Ordet Bethel, det Navn, som Jakob gav Stedet, hvor han i en Drøm talte med Herren, og som er en Forkortelse af Beth Elohim. Han sagde: „Sandeligen, Herren er paa dette Sted, og jeg vidste det ikke. Og han frygtede og sagde: hvor forsæderligt er dette Sted! dette er intet mindre end Guds Hus, og dette er Himmelens Port. Og Jakob stod aarle op om Morgenens og tog den Sten, som han havde lagt under sit Hoved, og opresste den til en Mindesten og

øste Olie oven paa den. Og han kaldte det samme Steds Navn Bethel.¹¹
(1. Moseb. 28:16—19.)

Bygninger, som anses for at være hellige i deres Helhed, eller som have hellige Afdelinger eller Kamre, ere blevne opførte af mange forskjellige Folkeslag, baade af dem, som dyrkede Afguder, og af dem, som tilbade den sande og levende Gud. Oldtidens hedenske Templer blev betragtede som Opholdssteder for de mythiske Guder og Gudinder, hvis Navne de bar, og til hvis Dyrkelse de vare opførte og indviede. Færgaardene til disse Templer blevne benyttede til offentlige Forsamlinger og Ceremonier, men der var altid assondrede og lufkede Kamre eller Sale, hvor Templets Guddom sagdes at være tilstede, og disse maatte fun betrædes af den indviede Præst. Et Bevis paa den Særligstellung, som Oldtidens Templer indtog, selv saadanne, der vare af hedensk Oprindelse, er det, at Alteret ikke stod inde i selve Templet, men foran Indgangen. Templer ere aldrig nogensinde blevne benyttede som Forsamlingshuse; de betragtedes som hellige Steder, indviede til Opførelsen af de mest højtidelige Ceremonier, der vare forbundne med det Religions-system, som Templet var opført for at hævde.

Israels Folk indtog i gamle Dage som Tempelbyggere en fremragende Plads blandt Nationerne. Opførelsen af saadanne Bygninger var en Pligt, der var paalagt dem af Jehovah, som de troede at tjene. Israels Historie som Nation begynder med Udvandringen fra Egypten. Jakobs Børn havde under deres tohundredaarige Slaveri i Egypten formeret sig og vare blevne et talrigt og mægtigt Folk, men alligevel vare de i Trældom. Deres Nødraab og Bonner om Besvarelse stege op til Gud, og tilsidst førte han dem ved sin Krafts mægtige Arm ud af deres Trælleag. Ikke saasnart vare de befriede fra Egypternes Overherredømme, før de fik Besaling til at berede et helligt Sted, hvor Jehovah vilde aabenbare sig og kundgjøre sin Willie.

Tabernaklet, som lige fra dets Opførelse i Ørkenen og under hele Ørkenvandringen saavel som flere Aarhundreder efter var Israeliternes Helligdom, indviet til Jehovah, blev bygget netop saaledes, som Abenbaringer fra Gud foreskrev. Det var en meget kompakt og transportabel Bygning, som Folket kunde føre med sig paa deres Vandringer. Uagtet Tabernaklet fun var et Telt, bestod det dog af de bedste og kostbareste Materialier, som Folket kunde skaffe tilveje. Dets Konstruktion blev foreskrevet til de mindste Enkelheder, saavel med Hensyn til Form og Størrelse som til Materiale; det var i alle Henseender det bedste, Folket kunde hde, og Jehovah helligede den til ham ofrede Gave ved at modtage den af deres Haand. Lad os i Forbigaaende erindre om, at den bedste Gave, som et Individ eller en Nation formaar at give, er altid velbehagelig i Herrens Øjne, hvis den ofres med Glæde og i en ædel Hensigt, selv om den er aldrig saa ringe.

Da Kaldet gik ud om Materialier til Tabernaklets Opførelse, strømmede disse ind i en saadan Mængde, at der var mere end nok. „Thi de havde nok af alle disse Ting til Gjerningen, til at gjøre den, og der var tilovers.“ (2. Mos. 36 : 7.) Raabet gik saa ud, at de ikke skulde bringe mere. Håndværkere og Arbejdere blev kaldte gjennem direkte Aabenbaring eller valgte af de af Herren besiddede Autoriteter til at arbejde paa Tabernaklet. Det sørdfede Tabernakel var en pragtfuld Bygning i Sammenligning med Omgivelserne og naar de Forhold tages i Betragtning, under hvilke det blev bygget. Dets Hjæle vare af sjeldent Træ; Tæpperne, der beklædte Bæggene, vare af fint Linned med kunsfærdige Broderier i Purpur, Skarlagen og Blaat; det midterste og udvendige Tæppe vare af kostbare Dyrestind, og alle Metaldele vare af Messing, Sølv og Guld.

Udenfor Tabernaklet, men indenfor Færgaardens Indhugning, stod Brændofferalteret og Vandbækkenet. Den første Afdeling af selve Tabernaklet blev kaldet det Hellige; adskilt fra dette ved Hjælp af et Tæppe var det Allerhelligste. Kun Præsterne havde Tilladelse til at betræde det første Rum eller det „Hellige“, medens ingen maatte gaa ind i det „Allerhelligste“ undtagen Øpperstepræsten, og det fun een Gang om Året.

Blandt Tabernaklets hellige Inventar og Tilbehør staar Bagtens Ark i første Række. Det var en Kiste, lavet af det bedste Træ, man funde opdrive, indvendig og udvendig beklædt med rent Guld og forsynet med fire Ringe af Guld, i hvilke Arken ved Hjælp af Stænger blev baaren, naar Tabernaklet skulde flyttes fra et Sted til et andet. Arken indeholdt visse Gjenstande af stor Vigtighed og Bethydning, saasom den gyldne Skaal med Manna, der opbevaredes som en Grindring; Aarons Stav; Stentablerne, hvorpaa Loven var, streven med Guds Finger osv. Naar Tabernaklet stilleses op i Israels Lejr, blev Arken sat indenfor det indre Tæppe i det Allerhelligste. Ovenpaa Arken stod Maadestolen, forsynet med to Keruber af drevet Guld. Fra denne Stol tilkjendegav Herren sin Nærverelse, saaledes som han havde lovet, før Arken og Tabernaklet bleve byggede: „Og der vil jeg komme til dig og tale med dig ovenfor Maadestolen, imellem de to Keruber, som ere paa Bidnesbyrdets Ark, alt det, jeg vil byde dig angaaende Israels Børn.“

Vi ville ikke forsøge paa at give nogen udførlig Beskrivelse af Tabernaklet og dets Tilbehør; det er tilstrækkeligt her at erindre, at der var en saadan Helligdom i Israels Lejr; at den repræsenterede det bedste, Folket var i Stand til at yde baade med Hensyn til Materialier og Arbejde; at den blev bygget efter en af Herren aabenbaret Plan; at det var et Offer fra Folket til deres Gud og blev antaget af ham. Som vi skulle se, var Tabernaklet et Forbillede for det mere solide og pragtfulde Tempel, der senere i Tiden afløste det.

Efter at Israel, efter syvretihve Års Vandninger i Ørkenen, vare

komne ind i Kanaans Land og havde taget det forjættede Land i Besiddelse, blev Tabernaklet med Pagtens Ark og alt Tilbehør opstillet i Silo, hvorhen de forskjellige Stammer gif for at lære Guds Ord og Billie at kjende. Senere blev det flyttet til Gibeon og endnu senere til Davids Stad eller Zion.

David, Israels anden Konge, ønskede at bygge et Hus til Herren. „Se, jeg bor i et Hus af Edertræ, og Guds Ark bor indenfor Tæpper.“ Men Herren talte til David gjennem Profeten Nathan og afslog hans Offer. Ikke alene Gaven, men ogsaa Giveren maatte være Herren værdig. David, Israels Konge, var i mange Henseender en Mand ester Guds Hjerte, men han havde begaet en stor Synd, som endnu ikke var udsønet. David siger saaledes til Israels Fyrster og Øverster: „Mit Hjerte stod til at bygge et Hvilehus til Herrens Pags Ark og til vor Guds Fødders Skammel, og jeg havde forberedt Bygningen; men Gud sagde til mig: „Du skal ikke bygge mit Navn et Hus; thi du er en Krigsmænd og har udøst Blod.“ David fik dog Tilladelse til at samle Materialier til Herrens Hus, som Salomon, hans Søn, skulde bygge.

Nort efter sin Thronbestigelse begyndte Salomon paa det Arbejde, som han havde faaet i Urv med Thronen, og som det var ham en Æressag at udføre. Han lagde Grunden til Templet i det fjerde Åar af sin Regjeringstid, og Bygningen var færdig i Løbet af $7\frac{1}{2}$ Åar. Foruden den store Rigdom, som hans kongelige Fader havde samlet og opbevaret til Templets Opsærelse, var Salomon i Stand til at beskatte hele den da kjendte Verden. Templets Arbejdere talte mange Tusinde, og det blev anset som en stor Ære at arbejde paa denne Bygning. Opsærelsen af Salomons Tempel var en Begivenhed, der havde stor Indflydelse ikke alene paa Israels Rige, men paa hele Verdenshistorien.

(Fortsættes.)

Kvindens Mission.

Af Isabella Blake i »Millennial Star«.

Da Gud skabte Kvinden, skabte han hende til at være Mandens Ledsgager og Hjælper. Han gav hende ogsaa det store Ansvar at være Menneskeslægtens Moder, og det er ved at opfylde disse hellige Pligter, at vi kunne opnaa nogle af vor himmelske Faders herligste Befsignelser.

Hele Bibelen igjennem læse vi om den Indflydelse, som gode Kvinder have udøvet. Der er for Eksempel Moses' Moder, som for at frelse sin lille Søns Liv ofrede et kjærligt Moderhjertes Hjælper og lod Barnet blive opdraget af Faraos Datter; vi vide Alle, hvorledes denne Moders Offer blev belønnet, og hvorledes Moses vokede og blev en Besprier og

Veder for hendes undertrykte Folk. Dernæst læse vi om Hanna — om hvorledes hun bragte sin førstefødte Søn til Eli med disse Ord: „Jeg bad hømhygelig om denne Dreng; og Herren har givet mig min Begjæring, som jeg begjæredt af ham. Dersør har jeg ogsaa fået ham til Herren alle de Dage, han skal være til, thi han er begjæret af Herren.“ (1. Sam. 1:27, 28.) Vi ere alle befjendte med det store Arbejde, Samuel udførte, og hvorledes Herren velsignede hans Møder for hendes Offer. Senere læse vi om det underlige Vensteb mellem Ruth og Naomi, om hvorledes hun forlod sine Afgudør og sine rige Venner og fulgte Naomi til Judas Land, fordi hun følte, at det var hendes Pligt. Hvorledes belønnede Herren hende for hendes Offer? Ved at give hende en god Egtescælle og Børn i Judas Land og ved at lade Frelseren blive født i hendes Slægtlinie.

Gaa vi til det nye Testamente, finde vi, at det først og fremmest var Kvinderne, der lyttede til Herrens Ord og tjente ham, og først blandt disse lægge vi Mærke til den fromme Marie, Jesu Møder. Jeg tror, at alle Mødre burde have en fjærlig og sympathiserende Følelse for hende. Det var hende, der bragte vor Frelser ind i Verden som et lille Barn, og vi se, hvorledes hun maatte flygte bort i Mattens Mørke for at forhindre, at han blev dræbt af Herodes. Som Mødre vide vi, hvorledes hun vaagede over ham, plejede og passede ham, lærte de smaa Fødder at gjøre de første Skridt og gav sit lille Barn, Jesus, den første Undervisning. Tænk paa denne Moders Følelse, da det blev aabenbaret for hende, at hun skulde blive Møder til Verdens Frelser. En saa op-højet Mission som denne burde gjøre Kvinden og Modernavnets agtet overalt, hvor Kristendommen har Fodfeste. Tænk paa denne hømhyge og hengivne Møder, som hun staar ved Korset og ser sin Søn lide den smertefulde Døds Kvaler; og tænk paa denne Søns Kjærlighed til sin Møder, da han i sin Kval og Smerte vender sig til sin elskede Discipel Johannes og beder ham tage sig af hende. Vi finde ogsaa, at Kvinderne vare de sidste ved Korset og de første ved Graven, og vi vide, at det var til Kvinderne, at Engelen først tilkjendegav, at Kristus var opstaet fra de Døde.

Vende vi os fra Bibelens Bladet til Verdenshistorien, se vi ogsaa her Kvinderne tage vigtig Del i Begivenhederne, og jeg ønsker at pege paa nogle af de Egenskaber, der ere nødvendige, for at dette kan lade sig gjøre. Jeg tror, at en af de vigtigste er det i Sandhed guddommelige Karaktertræk hos Kvinden, ved hvilket hun formaar at få hjælp Alle, som fortjene det, en hjertelig og dyb Medfølelse. Vi have mange Gange hørt sige, at „den Haand, der vugger Barnet, styrer Verden“, og sandere Ord ere aldrig uttalte. De betyde, at medens Mænd lave Love, Maskiner, Huse og Skibe og give disse til Verden, give vi den Mænd, hvis Fremtidsskjæbne ligger i vor Haand. Kvinden

skaber et Hjem; hun er Drengens Opdrager og første Besjeder, og senere, naar han bliver Mand, er hun hans Trøst og Medhjælp.

Da Præsident Garfield blev spurgt om, hvad han vilde være, svarede han: „Jeg vil først og fremmest være en Mand, og lykkes det mig ikke, vil jeg Intet være.“ Vi kunne ikke være Mænd, men vi kunne være noget endnu bedre. Vi kunne være virkelige Kvinder. Vi kunne ikke saa Præstedømmet beseglet paa os og blive ordinerede til Diaconer, Lærere, Præster eller Aeldster, men vi kunne udføre et stort og ligesaa vigtigt Arbejde i vores Hjem. Vi kunne være Lærere for de Børn, som Herren har givet os. Vi kunne opdraage dem til at vandre paa den rette Vej. Vi kunne lære dem Bibelens Sandheder og Kirkens Lærdommme, som ville være et Vys for deres Fod og en Lygte paa deres Sti. Vi kunne være Præstinder ved vort eget Familiealter, og vi kunne styrke og opmunstre vores Egtesæller i deres hellige Kald. Hvorledes gaar det til, at saa mange af vores Aeldster virke i disse fremmede Lande i Herrens Tjeneste, fjernede mange Tusinde Mile fra deres Familier, men dog med lette Hjerter? Det er, fordi de vide, at de have efterladt trofaste, kjærlige Hustruer der hjemme, som de kunne stole paa, og som ville tage Bare paa deres Børn og vaage over deres Interesser, medens de ere borte i Herrens Tjeneste. De vide, at deres Land udvikles og deres Evner stjærpes som følge af disse trofaste Kvinders Bonner.

Lad os Kvinder være nidskjære i Udvælsen af den vigtigste og sjønneste Gjerning, som noget menneskeligt Væsen nogensinde kan udføre — at danne, opbygge og værne om et Hjem. Det er den Opgave, der ligger foran os; det er den store Gave, vi kunne give til den Verden, hvori vi leve, og til den Fremtid, hvortil vi nærme os. Der er Intet, en Konge kan gjøre, der er saa stort som denne vor Gjerning. Der er Intet, en Dronning kan gjøre, der er øndlere og bedre end at danne et lykkeligt Hjem. Vi ere Dronninger paa Jordøen, og nu behynde vi at komme i Besiddelse af vort Rige. Lad os sørge for, at det er et smukt Rige uden noget stygt og daarligt. Lad os sørge for, at de Dage, vi nu leve, ere gyldne Dage, i hvilke hver eneste Time og hver eneste Tanke skal hjælpe til at støtte og grundfæste den Throne, paa hvilken vi ere fødte til at herske. Jeg vil slutte med et Citat fra en begavet Forsatter. Han siger: „Jeg gaar kun igjennem denne Verden een Gang. Dersom der dersor er nogen Venlighed, jeg kan udbiise, eller noget Godt, jeg kan gjøre, lad mig da gjøre det nu; lad mig ikke udsætte det eller forsømme det, for jeg kommer ikke denne Vej igjen.“

Venner.

Venner ere Livsfornødenheder. De ere Livsfornødenheder i samme Grad som Føde, Klæder og frisk Luft. Er ikke den, som slet ingen Venner har, en ensom, mangelsuld og unhyttig Skabning? Hvem har nogensinde hørt, at et værdiløst Menneske havde Venner? Krage søger Mage. Ingen har nogensinde erhvervet sig en Ven uden først selv at være i Besiddelse af Venskabsfølelsens Aland.

Før at faa en Ven maa du selv være en Ven.

Kunsten at være en Ven er en Hjertets Kunst — alt andet forringer den. Den, til hvem vi tale, stole paa og betro os til, er blot vort andet Selv omplantet der, hvor Uforsagthed, Mildhed og Kjærlighed altid er aarvaagen. Vi gaa til vor Ven; han hjælper os, og vi faa Følelsen af, at vi komme tilbage til vort eget igjen — i os selv.

En Ven er en trofast Baabenfølle, med hvem vi ikke behøve en underskreven Kontrakt.

Det siges om Carlyle og Tennyson, at de. kunde sidde sammen i timevis uden at ytre et Ord og derefter skilles — Begge inspirerede og opløftede alene paa Grund af deres Sammenkomst! Venskabets kostelige Skat findes ikke paa Alfarvej. Før at naa den maa der graves dybt og lange. Hvor virkelige Venner mødes, er en Guddomsaand tilstede, og en himmelsk Fryd besjøler dem. I selve Erfjendelsen af, at du har en Ven, vil du finde Grunden til, at du er i Stand til at gaa frem, til at kæmpe og til at sejre i Kampen.

Venskabsfølelsens himmelske Fryd er ikke afhængig af Antallet. Har du kun een virkelig Ven — det er nok! En Ven, der ikke vil missforstaa dig eller undlade at beskytte dig, men som i Prøvelsernes haarde og barske Timer med Glæde vil staa ved din Side og kæmpe Kampen med dig.

Den, som hjælper dig til at udføre det højeste og bedste, du er i Stand til, er din virkelige Ven.

Du og din Ven gaa ikke paa offentlig Parade. I vise jer, som I ere. Eders Venskabs Oprigtighed viser eder Venen — gjør eder saa sikre paa Løsningen af Livets Opgaver Dag for Dag, som om Livet allerede var fuldendt og lagt foran eder. Dersom du er i Twivl om, hvad du bør udføre her i Livet, da foresæt dig at være en virkelig Ven.

Husk altid paa, at Livets største Opgave er at erhverve sig Venner ved selv at være en Ven.

George Matthew Adams.

— Dersom du har noget Godt at sige, saa sig det. Dersom du har noget Daarligt at sige, saa sig noget andet.

Mandag den 15. September 1913.

Joseph Smiths Forfædre.

Salomon udtalte en stor Sandhed, da han sagde, at „der er slet intet nyt under Solen“. Dette gjælder ogsaa, naar Talen er om at „forklare“ eller „affløre“ Mormonismen; der er intet nyt hverken i „Forklaringerne“ eller i „Affløringerne“. Nye „Affløringer“, nye „Adbarsler“ mod vojt Folk og vor Være fremkomme stadig baade i Skrift og Tale, men de indeholde saa godt som aldrig noget nyt. Hver ny Afhandling, hver ny Bog eller Avisartikel om os er kun en Omstrikning af de gamle, ofte gjentagne Beskyldninger og usande Beretninger om en Religion og et Samfund, der til Trods for alle Angreb og Forfølgelser dog gaar støt og roligt fremad mod det Maal, som dets Bestræbelser ere rettede imod.

En Professor Edv. Lehman har i „Tilskueren“'s August-Hefte skrevet en Afhandling om „Mormonismen“, hvoraf der i „Social-Demokraten“ (København) før den 24. August fandtes et Uddrag. Forfatterens Formaal er, paa Grundlag af en tyk Historikers Bog, at give en Forklaring af Mormonismen: hvad den er, hvorledes den er opstaet, og hvorledes den har udviklet sig; men der er intet nyt i denne Artikel. Det er de samme gamle Historier, som vor Kirkes Modstandere lige fra Kirkens første Dage ere fremkomne med. Hele Artiklen er i Hovedtrækken kun en Gjentagelse af de Baastande, der alt ere fremkomne i saadanne mormonsjendiske Bøger som Tuckers, Howes, Hulberts, Bennetts og mange andre, og som Pastor Kent ogsaa ifølge hans egen Udtalelse har benyttet til Skriften om de „danske Mormoner“. Disse Angreb og Beskyldninger ere saa ofte besvarede og gjendrevne, og det sande og virkelige Forhold kan saa let undersøges, at det er til liden eller ingen Nytte at bestjætte sig med ovennævnte Artikel eller andre af lignende Art.

Verden vil naturligvis ikke anerkjende Joseph Smith som en sand Profet og heller ikke indrømme, at hvad den behager at kalde „Mormonisme“ er Jesu Kristi Evangelium; men alligevel er Mormonismen en Kjendsgjerning; den voxer og tager til og gjør sin Indflydelse gjældende i stedje større Grad. Det er tydeligt, at denne velorganiserede og stedje voxende Bevægelse maa have en Aarsag, maa hvile paa et eller andet Grundlag, men for ikke i nogensomhelst Retning at gjøre Indrømmelser over for Mormonerne og deres Maade at forklaare Bevægelsen paa gaar man til den mohsatte Yderlighed og opdigter de mest usandsynlige, urimelige og usandsærdige Historier om os som et Folk og om

vor Lære og Oprindelse. Ligesom Jesus af Nazareth, Kristendommens Stifter, var udsat for de værste Forfølgelser, for Haan og Foragt hele sit Liv og til sidst maatte lide Korsets forsmædelige Død, saaledes er Joseph Smith, Mormonismens Stifter, ogsaa bleven ilde omtalt, haanet og ringeagtet af den gamle Verden; hans Karakter besudles, og hans og hans Families Liv og Levned bliver saaledes tilsløret og bagvadset, at der ikke er en eneste Gnist af Dyd og Retfind tilbage.

Dette gaar igjen i ovennævnte Artikel. Det siges, at Joseph Smith voxede op blandt uvidende og overtroiske Mennesker, at hans Familie baade fra Faderens og Moderens Side „var anlagt for det fantastiske og extatiske“ (sværmeriske), at „han var en smudsig, styg og treven Knøs“, at han og hele hans Familie var drifskældige, men at han dog forstod sig paa Skattegraveri og Sandsigeri, kunde „vise igjen“ og „se skjulte Ting“ osv. Dette sidste Punkt maa man jo ifølge Sagens Natur under alle Omstændigheder have med for at „forklare“ Mormons Bogs Fremkomst og de Uabenbaringer og Syner, som han og hans Tilhængere troede paa.

Enhver, der kjender lidt til Mormonernes Liv og Lære og til deres Historie, vil vide, at alle disse Beskyldninger ere falske og Intet have med Sandheden at gjøre. Underjøge vi Joseph Smiths Forfædres Liv og Karakter efter historiske Hjendsgjerninger og efter saadanne Mænds og Kvinders Bidnesbyrd, som have været personlig bekjendte med dem, og hvis Ord staa til troende, da saa vi et ganske andet Billede. Joseph Smiths Forældre vare ganske vist fattige, men Fattigdom er ikke en Forbrydelse, især naar den som i dette Tilsælde var en Følge af Forholdene og de urolige Tilstande, som gjorde sig giceldende i Nybyggerdistrikterne, og ikke forårsaget ved Lediggang og Ustdadighed. De havde dog ikke altid været fattige, og begge Josephs Forældre kunde føre deres Slægtlinie tilbage til de første Nybyggere, der kom til Amerika. Smiths Familiens Hjemsted var Massachusetts, Mack-Familiens derimod Connecticut. Luchs (Joseph Smiths Moder) Bedsteforædre vare temmelig velstaaende, og hendes Fader, Solomon Mack, modtog derfor en god Opdragelse. Han deltog med Lære i Amerikas Frihedskrig og var en agtet og respektabel Mand. 25 Aar gammel giftede han sig med Lydia Gates, der var Lærerinde og tilhørte en velstaaende Familie. De havde 8 Børn, af hvilke Lucy var det ene. Flere af disse opnaaede vigtige Stillinger baade i Forretningslivet og i Politik. En af dem, Stephen, nedsatte sig i Michigan og blev en af Byen Detroits Grundlæggere; han ejede senere en stor Købmandsforetning der, og da hans Søster Lucy i 1776 blev gift med Joseph Smith den ældre, gav han hende en Bryllups gave paa 1000 Dollars. Lucy Mack Smith var en Kvinde med en stærk Karakter og meget gudhengiven og troende.

Smith-Familien er ikke saa godt kjendt; den bestod hovedsagelig af

Landmænd og hørte til den Kлasse af flittige og arbejdсsomme Mennesker, der er en Belsignelse for ethvert Land. Begge Familier vare religiøse og troende Mennesker, der studerede Guds Ord og bad til Gud i Hjertets Ensoldighed.

Efter Josephs og Luchs Egteskab gif Lykken dem imod. Smith satte sine Venge i en Kjøbmandshandel; men da han ved en uørlig „Bens“ Hjælp blev synyd for saa godt som Alt, hvad han ejede, maatte han sælge sit Land og bruge Pengene, han fik derfor, tilligemed Lyses Bryllupsgave paa 1000 Dollars til at betale sin Gjeld. De stode saaledes paa bar Bund og maatte begynde Livet forfra uden anden Kapital end Bevidstheden om at have handlet ørligt og redeligt og betalt hver sit.

Alt dette skete i Tunbridge, Vermont, men de forlodde denne By for at prøve Lykken andre Steder. I de følgende Aar skiftede de ofte Opholdssted, og deres økonomiske Forhold vilde sikkert have bedret sig, hvis ikke Sygdom gjentagende Gange havde sat dem tilbage. Deres sidste Hjem i N.Y.-England var Norwich, hvor Høsten slog fejl i tre paa hinanden følgende Aar; derefter rejste de til Staten New-York og nedsatte sig i Palmyra, hvor Josephs Fader og hans Sønner begyndte paa Rydningen af et Stykke Land paa 70 Tdr. Dette Land havde han kjøbt paa Afbetaling, men da han ikke var i Stand til at staffe den sidste Afbetalingssum tilveje, mistede han Alt og maatte søge sig et nyt Hjem. Efter at have op holdt sig i Palmyra i 4 Aar flyttede Familien til Manchester, hvor den klarede sig bedre, end den havde gjort hidtil. Dette var i Aaret 1819.

Saaledes var den Familie, som „Mormon“. Profeten stammede fra. En Familie, der ligesom Hundrede andre i Bestens Nybyggerdistrikter paa den Tid kæmpede en haard Kamp mod Uheld og Fattigdom, men som dog i alle Livets Forhold var ørlig og retskaffen overfor dens Medmennesker, og som i Modgang saavel som i Modgang var gudhen-given og ydmhg. En Familie, hvis Kamp før Tilbærelsen og hvis Stræbsomhed og Energi i Modgang og Nød vilde have været Gjenstand for alle Menneskers Beundring — hvis det blot ikke havde været Joseph Smiths Familie; men for at komme ham tillivs og ned sætte ham i Verdens Øjne og dermed ogsaa det Samfund, han stiftede, er der ikke den Last og Daarlighed, som man ikke har tillagt disse Mennesker. Deres Tro og gudhengivne Sindelag bliver stemplet som Overtro og Sværmeri, deres Flytninger fra et Sted til et andet bliver karakteriseret som Løsgjøengeri og Dovenstab, og saaledes hele Bejen igjennem. Man skalde tro, at denne Familie i flere Generationer tilbage har været fuldstændig blottet for enhver god Egenstab, og at Joseph Smith har været den værste af dem alle, medens Sandheden er lige det modsatte. Joseph maatte, lige fra han blev gammel nok dertil, hjælpe sin Fader

med Arbejdet, og paa den Tid, da han modtog sine første Syner, arbejdede de begge i Manchester paa en nylig erhvervet Farm paa $11\frac{1}{2}$ Td. Land. Hans Moder hjalp til at forøge Familiens Indtægter ved at forfærdige haandmalede Børdtæpper, Sofapuder og lignende Ting. Senere hen, da Joseph var blevet 20 Aar gammel, kom han i Arbejde bl. a. hos en vis Josiah Stoal. Denne havde faaet Nys om, at der fandtes nogle gamle, spanske Sølvminer i Harmony, Pennsylvania, og sendte deraf alle sine Folk, ogsaa Joseph, dertil, og de gravede der i over en Maaned uden at finde Spor af Miner, hvorefter Hr. Stoal opgav Forsøget. Det er denne Tildragelse — og den alene —, der har givet Anledning til alle de mange Historier om, at Joseph var en „Skattegraver og Sandiger“. Han har aldrig besattet sig med at „vise igjen“ eller „se skjulte Ting“.

At tilintetgjøre Mormonismen ved at kaste Smuds paa den Familie, hvorfra dens Stifter er kommen, lader sig ikke gjøre. Selve Kirken er et Bidnesbyrd om Guddommeligheden af dens Oprindelse og om den Karakter og Billiestyrke, de Maend vare i Besiddelse af, som Gud benyttede til Oprettelsen af sit Værk.

J. S. H.

Missionsnøjheder.

Afløsning. Ældste Ernstus Madsen er løst fra sin Missionsvirksomhed i Aarhus Konference med Tilladelse til at rejse hjem. Han forlod Esbjerg den 12. Septbr. og Liverpool den 17. Septbr. med Dampsskibet „Corfican“.

Inspiration og Åabenbaring.

Af J. M. Sjødahl.

Dersom jeg blev anmodet om at forklare Betydningen af Ordet Inspiration, vilde jeg sige, at det i almindelig Forstand betegner Guds Alands Indflydelse paa Menneskets Tænkeevne, hvorved denne beriges med en dybere Forstaelse af Sandheden eller anspores til mere end almindelig Virkekraft. Benyttes Ordet i denne Betydning, kunne vi med Rette tale om Digteres, Kunsteres, Videnskabsmænds og Opfinderes Inspiration. Værker som Miltons „Tabte Paradis“ og Bunyahans „Pilgrimmens Rejse“, Michael Angelos eller Thorvaldsens Mesterværker, Galileos og Newtons Undersøgelser, Guttenbergs og Edisons Opfindelser og Columbus' og Stanleys Opdagelser anse vi for at være inspirerede. Al Sandhed udstrømmer fra den samme guddommelige Kilde.

Ordet Inspiration benyttes dog som Regel paa en anden Maade;

man plejer dermed at betegne den guddommelige Indflydelse paa Menneskets Sind, hvorigjennem dette modtager store Sandheder paa Religions Omraade. Naar vi tale om Inspiration i al Almindelighed, mene vi denne himmelske Indflydelse. Ved inspirerede Mænd forstaa vi dem, som Herren har faldet og beskæftet til at forkynde sande religiøse Lærdomme til deres Medmennesker. Deres Ord, hvadenten det er talt eller skrevet, anse vi for inspireret og mene dermed, at det har Guddommens Bisald og Autoritet.

Angaaende Spørsgsmaalet om, hvorledes Herren inspirerer sine udvalgte Redskaber til at forkynde hans Billie til Menneskenes Børn, har der hersket mange forskellige Meninger. I den gamle hedenste Verden var den Opsattelse almindelig, at naar en Person var under guddommelig Indflydelse, ophørte hans Selvstændighed og Individualitet, saa længe Indflydelsen varede. Den inspirerede Person var da blot et Talerør, gjennem hvilket de guddommelige Tanker kunde blive fremsatte. Det var den hedenste Verdens Tro, at det menneskelige Sind var i Stand til at modtage Tilkjendegivelser af Guds Billie, og at denne Evne ikke var lige højt udviklet hos Alle. Nogle besad den i meget høj Grad, og dem valgte man dersor til at være Guddommens Redskaber. Naar Gud talte gjennem dem, da troede man, at han fuldstændig tog deres Legemer i Besiddelse. „Mediets“ Bevidsthed ophørte, og Gud talte, saa at sige mekanisk, gjennem ham eller hende. Dette var Oldtidens Drakler. Sommetider talte de, efter hvad der siges, i fremmede Sprog, som de selv vare ukjendte med, som for Ex. Ptoios, der gav et Svar i det Sprog, som kun Spørgeren forstod. Øste paastode de, at de ikke selv kjendte noget til Indholdet af de Meddelelser, som de fremsatte.

Dette hedenste Synspunkt, hovedsagelig bygget paa overtroiske Forestillinger og ikke paa Kjendsgjerninger, er værd at lægge Mærke til, fordi det har gjort sig gjeldende blandt Theologerne gjennem mange Aarhundreder, og det er et stort Spørgsmaal, om Verden er ganske fri for det nu.

De første kristne Skribenter beskjæftigede sig ikke med Spørsgsmaalet om, paa hvilken Maade Inspirationen blev modtaget. Selve den Kjendsgjerning, at den Ualmægtige havde bemyndiget nogle af sine Børn til at tale og lære under guddommelig Indflydelse og med guddommelig Autoritet, var tilstrækkelig for dem, og Spørsgsmaalet om, hvorledes de vare inspirerede, var paa den Tid uden Bethydning. Clemens Romanus roser Korinthierne, fordi de saa nøje give Agt paa Guds Ord, og tilføjer: „Se efter i de hellige Skrifter, thi de ere den Helligaands sande Ord.“ Justin Marthr siger ligeledes: „Blandt Jøderne var der visse Mænd, Guds Profeter, ved hvem Profetiens Land forudsagde, hvad der skulde ske.“ Theophilus fra Antiochia siger: „De hellige Profeter, underviste af Landen, forudsagde Begivenhederne saaledes, som de fandt

Sted.“ Trenceus bemærker: „Vel vidende, at Skrifterne ere fuldkomne, estersom de ere dikterede af Guds og hans Mands Ord.“

Kirkesædrene ere alle enige om, at Herrens Profeter og Apostle vare inspirerede; de henviste ofte til deres Skrivelser og Bøger og citerede fra dem for dermed at bevidne deres egne Lærdommme; men med Hensyn til Maaden, hvorpaa Gud inspirerede dem, vare de i Billedrede, og dette er maaesse een Varsag til, at saa mange af disse ypperlige Mænd gjorde sig skyldige i den taabelige Bildfarelse at anse de hedenske Sibyller for at være inspirerede. Skjøndt disse Sibyller vare af samme Slags som vore Zigeuner-Spaadomme, blive de dog af Justin, Clement, Athenagoras, Theophilus, Origin, Tertullian og endog Augustin citerede saa ofte, at de Kristne paa den Tid spottende blive kaldte Sibyllister. Havde de haft en bedre Forstaaelse af, hvad guddommelig Inspiration er, da vilde de maaesse ikke være blevne ledte ind i denne mørkelige Bildfarelse.

I Middelalderen, da der opstod Twivl om det „usejlbare Roms“ Overherredomme og Kirkesamlingernes Autoritet, blev Inspiration, saaledes som den gjør sig gjældende i Skriften, taget op til Undersøgelse. Det var nødvendigt at gjøre dette for at finde en sikker Grundvold for Protestantismen. Dersom Bibelen skulde betragtes som den højeste Autoritet i alle Spørgsmaal vedrørende Lærdomme og Ordinancer, maatte der være en let forstaaelig Grund dertil, og denne fandt man i dens Forsatteres Inspiration. „Pavens store Hovmod, Formastelse og Dristighed,” siger Luther „viser sig derved, at han, som kun er en menneskelig Skabning, vil vove, uden Skriften, at sætte sig selv op imod Skriften og vil ophøje sig selv over denne.“

Estersom Undersøgelsen af dette Emne stred frem, opstod der flere forskellige Theorier og Forklaringer.

Nogle mente, ligesom de gamle hedenske Folk, at Gud dikterede Bøgernes Indhold Ord for Ord til Forsatteren. Dersom vi kunde finde et Exemplar af Skriften i dens oprindelige Form, da vilde vi efter deres Mening have en Text, som i alle Enkelheder var dikteret af den Helligaand.

Det er tydeligt, at denne Theori ikke stemmer overens med Kjendsgjerningerne, ejheller med de Forklaringer, som de inspirerede Forsattere selv give af deres Bøger. Men selv om den var sand, vilde vi dog ikke have nogen Gavn af den af den simple Grund, at der ikke findes et saadant Exemplar af Skriften. Alle Originalerne ere gaaede tabt. Den nøjagtigste Text, som vi nu have, er i høj Grad forskellig fra den oprindelige, og denne ordrette Inspirationstheori er derfor uden praktisk Betydning nu og har været det, lige siden de første Manuskripter gik tabt.

En anden Theori gik ud paa, at alle vigtige og betydningsfulde

Dele af Skriften vare inspirerede og de mindre vigtige Dele af menneskelig Oprindelse. Denne Theori er ligeledes ubrugelig, medmindre en eller anden usejlbar Autoritet kan lade os vide, hvad der er vigtigt og hvad ikke. En synes maaſke, at denne Værdom er vigtig, en anden hin. Vi maatte dersor have en guddommelig beskifte Fortolker, en Mand, der kunde forklare Ordet, ligesom Philip gjorde til Æthioperen.

Nogle fremsætte den Forklaring, at enhver Ting i Skriften, som er af moralst Betydning, er inspireret, medens det øvrige ikke er det, men denne Opsattelse hjælper os ikke ud over Vanstelighederne. Den forudsætter, at Mennesket uden selv at være inspireret kan bedømme Skriften-moraliske Værdi, medens Sandheden er, at Mennesket maa komme til det skrevne Ord som en Discipel for at lære moralste Sandheder fra dens inspirerede Bladet. Han maa gaa til den som en Elev og ikke som en Herre.

Naar den Helligaand virker paa saadanne Menneskers Sjæle, som ere aabne for Inspirationens Modtagelse, da viser den dem Sandheden og vejleder dem i Fremsættelsen af den saaledes erhvervede Kundskab. Naar Aanden aabner deres Forstands Øjne for nye Sandheder eller meddeler dem saadanne Ting, som hidtil have været skjulte, da sige vi, at de modtage Aabenbaringer. Ethvert utalt Ord og enhver Handling, der er udført under Guds Aands Bejsledning, er inspireret, men naar Aanden tilkjendegiver hidtil ukjendte Sandheder, da falde vi det Aabenbaring. Inspirationen opdager nye Sandheder og bringer dem til Menneskenes Børn. En Herrens Ejener kan være inspireret, kan tale eller skrive ved Inspiration uden dog at være falset til at fremkomme med Aabenbaringer. Han taler som Følge af Inspiration, selv naar han forknyder forud aabenbarede Sandheder, dersom han er under Guds Aands Indflydelse.

Inspiration betyder ikke, at Menneskets egne Kræfter og Evner ere satte ud af Virksomhed. Naar Herren vælger et Redstaf, hvorigennem han kan meddele sig til sine Børn, da gjør han tvertimod Brug af denne Personens egne Evner og Egenskaber. Dette viser sig tydeligt at være Tilfældet med de inspirerede Førfattere af den hellige Skrift. Hver har sin egen ejendommelige Stil og Skrivemaade. Sammenlign Esaias og Ezekiel, Paulus og Johannes. Selv deres Opdragelse, deres Tænke-maade og maaſke deres Fordomme træde sommetider frem i deres Bøger. Lukas f. Ex. var selv en Læge, og da han i sit Evangelium beretter om Kvinden, der blev helbredet fra en langvarig Sygdom ved at røre ved Fresserens Fødder, bemærker han, at uagtet hun havde „kostet al sin Formue paa Læger“, havde dog ingen funnet helbrede hende. Markus, som skriver under Peters Bejsledning, siger uden Omhvæb, at „hun havde døjet meget af mange Læger og havde tilsat alt“. Begge

Scribenter vare inspirerede, men dette forhindrede dem ikke i at udtrykke den samme Kjendsgjerning paa deres egen særlige Maade.

Inspiration udelukker ikke Undersøgelse og Studium. Lukas siger i Begyndelsen af sit Evangelium, at han „nøje har gjennemgaet alt forfra“. Den udelukker heller ikke Benyttelsen af Citater fra andre Bøger, men tillader os at benytte alle menneskelige Hjælpekilder i vor Søgen efter Sandheden.

En af Mornions Bogs Modstandere fremkom for nogle Aar siden med den Udtalelse, at denne Bogs Sprog er altfor usuldkommen til, at vi kunne tro paa Joseph Smiths Inspiration i Oversættelsen af samme. Han mente, at visse grammatiske Usuldkommenheder beviste, at Profeten var en Bedrager. Vi mene anderledes. Inspiration blev ikke benyttet til at lære ham Grammatik ligesaa lidt som Rettskrivning og Tegnsætning. Man kan ligeaas godt sige, at en Mand, som ikke kender Reglerne for Brugen af Punktum og Komma, ikke kan være inspireret, som at sige, at Grammatik er nødvendig. Saaledes er det ikke. Det nye Testamentes Forfattere vare Hebreere, og deres Bøger, som ere skrevne paa Græst, ere i visse Retninger saa forskellige fra klassisk Græst, at særlige grammatiske Regler og særlige Ordbøger ere udgivne for at lette Studiet af det nye Testamente. En berømt Lærd siger: „Medens vi maa have Kjendstab til Græst for at kunne læse det nye Testamente, saa maa vi for at kunne forstaa det have særligt Kjendstab til det nye Testamentes Græst og til det gamle Testamente. Saa nødvendig er denne Kundskab, at en engelsk Læser med en engelsk Bibel kan forstaa det nye Testamente bedre end den lærde Sprogsforsker, som studerer et Skrifsted alene efter klassiske Regler.“

Dette Emne er af Vigtighed. Spørgsmålet om Inspiration vil igjen blive bragt frem, efterhaanden som de oprigtige af Hjertet blive kældede til at annamme eller forkaste Evangeliet. Det maa nødvendigvis komme frem, hvorsomhelt Mennesker tænke alvorligt over Evangeliets Budstab. Vi ønske en fuldstændig, ørlig og færdomsfri Undersøgelse, og de Hellige burde gjøre sig bekjendte med alle de Spørgsmål, der ere forbundne hermed.

Deseret News.

— Hvorledes man kan blive hundrede Aar. August Smith er 97 Aar gammel og paastaa at være den ældste levende Student fra Yale Universitetet. Han er bosat i Washington og giver følgende af ham selv fulgte Regler for Opnaaelsen af en høj Alder:

Gaa tidlig i Seng hver Aften.

Nyd dine Maaltider til bestemte Tider.

Spis kun jævn og vel tilberedt Mad.

Tag ikke Del i Alverdens Baller, Selskaber og lignende.

Missionærernes Rapport for August 1913.

Konferencepræsident	Konference	Mental Missionærer	Eftiller omfattet	Bøger omfattet	Fremmede Hjem besøgte	Evangeliske Samtaler	Webet afholdte	Døde	Ødberede	Børn belfigede
Joh. F. Petersen.	Nælborg	8	4208	43	1551	162	63	6	1	
Peter H. Sørensen	Aarhus	18	9152	176	4532	498	116	1	2	2
N. L. Hansen	København	16	12232	671	6187	262	87	2	5	5
Hyrum D. Jensen	Bergen	11	4200	135	2126	428	73	2		
C. M. Nielsen	Kristiania	17	9657	368	2313	560	92	3		3
James C. Bolander	Trondhjem	8	6933	210	2621	296	59			
Totalsum for Missionen		78	46382	1603	19330	2206	490	14	8	10

Ovenstaaende Rapport for August viser, at det største Arbejde gjenemsnitlig pr. Missionær er udført i følgende Konferencer:

1. Skrifter uddelte.

1. Trondhjems Konf. 867, 2. Københavns Konf. 765.

2. Bøger omfattet.

1. Københavns Konf. 42, 2. Trondhjems Konf. 26.

3. Fremmedes Huse besøgte.

1. Københavns Konf. 386, 2. Trondhjems Konf. 328.

4. Evangeliske Samtaler.

1. Bergens Konf. 39, 2. Trondhjems Konf. 37.

— Bisald ansporer ødle Sjæle til større Ting, men er Endemalet før de Svage.
Cotton.

Enhver Taabelighed har sine ivrige Forsvarere. — Vildsareller ere altid snakkesalige.
Goldsmith.

Indhold:

Templer før og nu	273	Redaktionelt:	
Æ vindens Mission	276	Joseph Smiths Forfædre	280
Venner	279	Missionærheder	283
Tankeprog	279, 287, 288	Inspiration og Åbningbaring	283
		Missionærernes Rapport	288

Audgivet og forlagt af Martin Christoffersen, Korsgade 11, København N.

Trufft hos F. C. Wording (B. Petersen.)